

prije polaska broda
slijedi da je strojar broda/upozorio tužitelja, koji je bio zapovjednik broda, da se u brodu u mašinskom prostoru osjećaju plinovi benzina, pa je usprkos tomu on dao nalog da brod isplovi.

U smislu čl.26, st.1 cit. zakona zapovjednik broda rukovodi svim poslovima na brodu, a u smislu odredaba čl.27, st.1 zapovjednik broda odgovoran je za sigurnost broda, te je prije polaska broda dužan da provjeri da li je brod sposoban za određeno putovanje, a osobito da ustanovi da li su poduzete sve mjere sigurnosti. U smislu odredaba čl.28. zapovjednik broda upravlja vođenjem broda i dužan je poduzimati sve mjere potrebne za sigurnost plovidbe broda i ljudi na njemu. Ako zapovjednik propusti gore navedene dužnosti, tada je sam skrivio eventualne štetne posljedice, te se ne može pozivati na krivnju brodarara, jer u pogledu upravljanja brodom zapovjednik je osoba koja u svakom pogledu zastupa brodarara.

Ako je dakle tužitelj spornom prilikom propustio poduzeti potrebne radne sigurnosti za brod i ljude na njemu i za plovidbu, te je usprkos obavijesti koju mu je dao strojar broda da se u strojarnici ojećaju plinovi benzina dao nalog da brod isplovi, ne poduzimajući potrebne mjere sigurnosti, tada je sam kriv nezgodi i tjelesnim povredama koje je pretrpio od eksplozije koja je nastala upravo zbog toga što su se u mašinskom prostoru stvorili benzinski plinovi, koji su prouzročili eksploziju u trenutku puštanja u pogon strojeva.

Kako dakle za nastalu štetu tužitelju nije kriv brodar, odnosno osoba za koju bi bio brodar odgovoran, nego je za nastale tjelesne povrede kriv sam tužitelj, koji je kao zapovjednik broda propustio poduzimanje potrebnih mjera sigurnosti, ne može s osnovom tražiti da mu tuženi naknadi štetu koja je nastala upravo krivnjom samoga njega (tužitelja).

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda br.IV-P-2839/70
od 21.X 1971.

Vijeće: Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša, dr Lucijan Kos

Tjelesna povreda člana posade broda - Naknada štete - Brodar je dužan naknaditi štetu članu posade broda koju je pretrpio tjelesnom povredom koja je povreda prouzrokovana njegovim radom obavljenim po nalogu zapovjednika broda - Unatoč tomu i član posade je za svoju povredu kriv ako je znao ili morao znati da je od zapovjednika naredjeni postupak opasan - Pod

ovom pretpostavkom brodar je dužan nadoknaditi polovinu utu-
žene štete - član posade - Motorista mora znati da je opasno
paliti brodski motor dok se u prostoru motora osjeća prisut-
nost benzinske pare, te mora prije paljenja motora poduzeti
odgovarajuće sigurnosne mjere i to unatoč okolnosti što je
paljenje naredio zapovjednik broda - član posade nema prava
na ime naknade štete zajedno zahtijevati naknadu štete jedno
za umanjenje radne sposobnosti i povećani napor, a drugo
rentu za razliku između invalidske mirovine i osobnog doho-
tka koji je ostvarivao prije odlaska u invalidsku mirovinu -
Pripada mu renta i to u punom iznosu razlike navedenih izno-
sa, bez obzira na podijeljenu krivnju s brodarom

Sporno je među strankama da li je tuženi kao bro-
dar broda "Labud" dužan naknaditi tužitelju kao članu posade
iznos od din 139.600 i mjesečnu rentu od din 660.- na ime
naknade štete pretrpljenih bolova i umanjenja radne sposob-
nosti nastale uslijed eksplozije na spornom brodu.

Tužitelj u tužbi i u toku spora tvrdi da je bio
zaposlen kod tuženoga u svojstvu strojara na motornom čamcu
"Labud". Dana 5.XII 1963.g. došlo je na tom brodu do eksplo-
zije kojom prilikom je tužitelj bio izbačen s broda u more i
tom prilikom zadobio niz tjelesnih povreda, opekotine po ti-
jelu II i III stupnja. Te povrede tuženi je liječio u Vojnoj
bolnici u Splitu, te je s bolničkog liječenja bio otpušten
5.II 1969.g, a nakon toga se nalazi dulje vrijeme na bolova-
nju i ambulansnom liječenju. Smatra da je za tu štetu odgo-
voran tuženi kao brodar odnosno broda i držalac opasnog
pogona.

Na ime naknade štete tužitelj postavlja zahtjev i
to kako slijedi:

- za pretrpljene bolove traži iznos
od din 35.000.-
- za pretrpljeni strah traži iznos
od din 10.000.-
- za umanjenje radne sposobnosti i opće
radne sposobnosti traži din 35.000.-
- za tjelesno nagrdjenje i duševne patnje
traži iznos od din 20.000.-

tj. ukupno din 100.000.- na ime pretrpljenih bolova, straha,
duševnih patnji i umanjene radne sposobnosti. Posebno tuži-
telj traži iznos od din 660.- mjesečno kao rentu zbog sma-
njenja prihoda, jer je stavljen u invalidsku mirovinu s iz-
nosom od din 1.200, a do tada je imao mjesečni dohodak u
iznosu od din 1.860.-

U odgovoru na tužbu i u toku spora tuženi osporava tužiteljeve navode, a napose ističe da je sam tužitelj kriv za nastalu štetu. Naime, tvrdi da je tužitelj bio na brodu zaposlen u svojstvu strojara, pa kako i sam navodi da je prije puštanja u pogon motora osjetio u prostoriji vrlo jake plinove od benzina. Unatoč tomu tužitelj je palio motor što je izazvalo eksploziju u prostoriji motora koja je bila zasićena benzinskim parama. Obzirom na to tuženi smatra da je tužitelj postupao grubom nepažnjom, pa je sam prouzročio svoje tjelesne povrede. Osim toga tužitelj je u disciplinskom postupku poduzeća bio kažnjen zbog teške povrede radne dužnosti.

Što se tiče iznosa oštetnog zahtjeva tuženi ističe da je suviše velik, a napose ističe da tužitelj traži naplatu od din 35.000, a k tomu traži i rentu u razlici između osobnog dohotka i invalidske mirovine.

Rješavajući o zahtjevu, odnosno osnovanosti zahtjeva, sud nalazi da je zahtjev tužiteljev osnovan i u skladu s odredbama čl.23, st.1 Zakona o posadi brodova jugoslavenske trgovačke mornarice. Naime, za štetu nastalu uslijed tjelesne povrede ili smrti člana posade broda odgovara brodar ako je tjelesna povreda ili smrt nastala njegovom krivnjom, ili krivnjom osobe za koju brodar odgovara.

Do eksplozije broda došlo je, kako to slijedi iz iskaza saslušanih svjedoka i samoga tužitelja, od toga što su se u mašinskom prostoru broda na komu je tuženi bio zaposlen kao strojar nakupili benzinski plinovi, pa je tužitelj kao strojar po nalogu zapovjednika broda stavio u pogon stroj, te je tom prilikom došlo do eksplozije. Nalog da se krene na put dao je zapovjednik broda, iako ga je tužitelj kao strojar upozorio da se u mašinskom prostoru osjećaju jaki plinovi benzina. Prema tome za nastalu eksploziju kriv je zapovjednik broda, tj. osoba za koju tuženi odgovara. Međutim, ocjenjujući stepen krivnje, valja istaći da je i sam tužitelj djelomično odgovoran za štetu, jer on kao iskusan strojar kad je već utvrdio da se u mašinskom prostoru nalaze jaki plinovi benzina, i kad je o tom upozorio zapovjednika broda, ipak je trebao prije stavljanja u pogon stroj poduzeti potrebne mjere sigurnosti, što je tužitelj propustio.

Obzirom na to ocjenjujući pitanje krivnje sud nalazi da je krivnja na obje stranke podjednaka, pa je stoga rješavajući o tužiteljevu zahtjevu dosudio mu polovinu zahtjevanе naknade za tjelesno oštećenje i pretrpljene bolove.

Ocjenjujući zahtjev tužiteljev pojedinačno za svaku vrstu zahtjeva sud nalazi da tužitelju pripada na ime pretrpljenih bolova iznos od din 20.000. Ovaj iznos sud smatra primjerenim obzirom na nalaz i mišljenje vještaka. Na ime pretr-

pljenog straha sud smatra da bi tužitelju pripadalo din 5.000 kao primjereni iznos za pretrpljeni strah, obzirom da se u času eksplozije i nakon toga tužitelj našao u zaista teškom položaju. Nadalje sud smatra da bi i zahtjev za tjelesno nagrdjenje i duševne patnje bio takodjer osnovan, te smatra da bi tužitelju kao naknada zaista pripadao iznos od din 20.000.- Što se tiče zahtjeva tužiteljeva za umanjene radne sposobnosti i povećanog napora u iznosu od din 35.000 sud smatra da taj zahtjev tužiteljev nije osnovan u toliko prije što tužitelj traži uz tu naknadu i naknadu mjesečne rente od din 660.- kao razliku između invalidske mirovine i osobnog dohotka koji je ostvarivao prije odlaska u invalidsku mirovinu. Kad bi se tužitelju dosudila oba iznosa, tada bi tužitelj za isti zahtjev bio dva puta plaćen, što medjutim nema osnove.

Polazeći od izloženog sud je našao da bi zahtjev tužiteljev za naknadu štete, pretrpljene bolove, strah i duševne patnje bio primjeren u ukupnom iznosu od din 45.000.- Medjutim kako je i sam tužitelj svojim propustom prouzročio da je došlo do eksplozije i do tjelesne povrede u podjednako mjeri kao i tuženi, odnosno njegov zapovjednik, to je sud od utvrđene svote u ime naknade dosudio tužitelju polovinu, tj. iznos od din 22.500.-

Rješavajući o zahtjevu za mjesečnu rentu u iznosu od din 660.- mjesečno, tj. razliku između dodijeljene invalidske mirovine rješenjem Komunalnog zavoda za socijalno osiguranje, Split br. In-26152 od 10.XII 1969.g, i prijašnjeg dohotka u iznosu od din 1.360.- sud smatra da tužitelju ta razlika pripada. Naime, uslijed nastale eksplozije, a što slijedi iz nalaza i mišljenja vještaka radna sposobnost tužiteljeva je znatno snižena, te je on upravo iz posljedica odnosne eksplozije i pretrpljenih tjelesnih povreda stavljen u invalidsku mirovinu. Kako je za nastale tjelesne povrede, pa time i za posljedice odgovoran tuženi, pa makar po nalazu suda i u polovini, sud smatra opravdanim da tuženi naknadi odnosno naknadjuje razliku u osobnom dohotku u mjesečnoj renti od din 660.-

G.B.